

Datum van inontvangstneming : 16/12/2016

Zaak C-560/16

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

4 november 2016

Verwijzende rechter:

Nejvyšší soud České republiky (Tsjechië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 september 2016

Verzoekende partijen:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Verwerende partijen:

Jihočeská plynárenská, a.s.

E.ON Czech Holding AG

BESCHIKKING

De Nejvyšší soud České republiky (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Tsjechië) heeft (omissis) in het geding tussen

[REDACTED] (hierna: „appellanten”) en de vennootschappen 1) Jihočeská plynárenská, a.s., gevestigd te České Budějovice (omissis) en 2) E.ON Czech Holding AG, gevestigd te München, (omissis) Duitsland, (omissis) betreffende de bij de Krajský soud v Českých Budějovicích (regionale rechter České Budějovice, Tsjechië) gevorderde toetsing van de billijkheid van een uitkoopvergoeding (omissis), als volgt beslist op het cassatieberoep ingesteld door E.ON Czech Holding AG tegen de beschikking van de Vrchní soud v Praze (rechter in tweede aanleg Praag, Tsjechië) van 2 mei 2014 (omissis):

I. (omissis) [nationale procedure] (omissis)

II. De Nejvyšší soud České republiky verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1) Moet artikel 22, punt 2, van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken („Brussel I-verordening”) aldus worden uitgelegd dat het ook betrekking heeft op een procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding die een meerderheidsaandeelhouder als tegenwaarde voor effecten die een deelnemingsrecht vertegenwoordigen, moet betalen aan de vorige eigenaars van de effecten die aan hem werden overgedragen op grond van een besluit van de algemene vergadering van een naamloze vennootschap over de gedwongen overdracht van de resterende effecten aan die meerderheidsaandeelhouder („uitkoop” of „squeeze out”), indien het bedrag van de billijke vergoeding wordt bepaald in het op de algemene vergadering van de naamloze vennootschap vastgestelde besluit en de rechterlijke beslissing waarbij een recht op een ander bedrag wordt toegekend, bindend is voor de meerderheidsaandeelhouder en de vennootschap wat betreft de grondslag van het toegekende recht, en ten aanzien van de andere eigenaars van effecten?

[Or. 2]

2) Indien de vorige vraag ontkennend wordt beantwoord: moet artikel 5, punt 1, onder a), van de Brussel I-verordening aldus worden uitgelegd dat het ook betrekking heeft op de in de vorige vraag beschreven procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding?

3) Indien de twee vorige vragen ontkennend worden beantwoord: moet artikel 5, punt 3, van de Brussel I-verordening aldus worden uitgelegd dat het ook betrekking heeft op de in de eerste vraag beschreven procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding?

Motivering:

I.

Feiten van het geding en procedure voor de Tsjechische rechterlijke instanties

- 1 Op de algemene vergadering van 8 december 2006 van de vennootschap Jihočeská plynárenská, a.s., gevestigd te České Budějovice, Tsjechië (hierna: „vennootschap”), werd een besluit vastgesteld tot overdracht van alle effecten die een deelnemingsrecht vertegenwoordigen [aandelen en certificaten, hierna: „aandelen”] aan de meerderheidsaandeelhouder (de vennootschap E.ON Czech Holding AG, gevestigd te München, Duitsland; hierna: „meerderheidsaandeelhouder”), waarbij een vergoeding werd vastgelegd van 4 450 CZK per gewoon aandeel met een nominale waarde van 1 000 CZK. Het op

de algemene vergadering vastgestelde besluit (hierna: „betrokken besluit”) werd op 14 december 2006 in het handelsregister ingeschreven.

- 2 Bij vordering van 26 januari 2007 verzochten appellanten (uitgekochte aandeelhouders), die allen in Tsjechië wonen, om toetsing van de billijkheid van de vergoeding tegenover de vennootschap en de meerderheidsaandeelhouder. Zij stellen dat de in het betrokken besluit vastgelegde vergoeding niet rechtmatig is wat de billijkheid ervan betreft (d.w.z. in overeenstemming met de waarde van de aandelen die aan de meerderheidsaandeelhouder zijn overgedragen).
- 3 De meerderheidsaandeelhouder betwist (in zijn eerste memorie – opmerkingen betreffende de vordering) de (internationale) bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties, op grond dat enkel de Duitse rechterlijke instanties internationaal bevoegd zijn, gezien de plaats van vestiging (woonplaats) van de meerderheidsaandeelhouder. Aangezien enkel de meerderheidsaandeelhouder schuldenaar is van de verbintenis om de uitgekochte aandeelhouders een mogelijk verschil in een billijke schikking te betalen, is volgens hem de enige reden van de deelname van de vennootschap aan de procedure om „bevoegdheid te verlenen aan de Tsjechische rechterlijke instanties”.
- 4 Bij beschikking van 26 augustus 2009 (omissis) heeft de Krajský soud v Českých Budějovicích de exceptie van onbevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties verworpen, op grond dat de (internationale) bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties kon worden gebaseerd op artikel 6, punt 1, van de Brussel I-verordening, aangezien er meerdere verweerders waren, van wie een was gevestigd in het rechtsgebied van de rechter in eerste aanleg, en er tussen de vorderingen een zo nauwe band bestond dat een goede rechtsbedeling vroeg om hun gelijktijdige behandeling en berechting.
- 5 Daarop stelde de meerderheidsaandeelhouder hoger beroep in bij de Vrchní soud v Praze die (als eerste appelrechter) de beschikking van de rechter in eerste aanleg bevestigde bij beschikking van 22 juni 2010 (omissis), op grond dat de bij hem aanhangige zaak betrekking had op een procedure in de zin van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening en dat, gelet op de plaats van vestiging van de vennootschap, de Tsjechische rechterlijke instanties internationaal bevoegd waren.
- 6 De meerderheidsaandeelhouder stelde tegen de beschikking van de eerste appelrechter cassatieberoep in. Bij beschikking van 15 februari 2012 verklaarde de Nejvyšší soud (hierna: „verwijzende rechter”) dit cassatieberoep (omissis) kennelijk [Or. 3] niet-ontvankelijk, op grond dat volgens zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (wet nr. 99/1963, wetboek van burgerlijke rechtsvordering), in de versie die gold tot en met 31 december 2012, tegen die beslissing van de eerste appelrechter niet kon worden opgekomen door middel van die specifieke hogere voorziening.

- 7 De meerderheidsaandeelhouder heeft tegen de beschikking van de eerste appelrechter ook een beroep wegens schending van de grondwet ingesteld. De Ústavní soud (grondwettelijk hof, Tsjechië) heeft bij arrest van 11 september 2012 (omissis) de beschikking van de Vrchní soud v Praze van 22 juni 2010 (omissis) vernietigd, op grond dat het in artikel 36, lid 1, van de Listina základních práv a svobod (Tsjechisch handvest van grondrechten en vrijheden) neergelegde recht op een eerlijk proces was geschonden. Volgens de Ústavní soud had de eerste appelrechter, als rechterlijke instantie waarvan de beslissingen niet vatbaar zijn voor hoger beroep, krachtens artikel 267 VWEU moeten verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van het Unierecht dat hij had toegepast (artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening), of een van de uitzonderingen moeten toepassen die het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) heeft geformuleerd in het arrest van 6 oktober 1982, CILFIT, C-283/81, om zijn keuze (om niet om een prejudiciële verwijzing te verzoeken) te rechtvaardigen.
- 8 Daarop heeft de Vrchní soud v Praze bij beschikking van 2 mei 2014 (omissis) de beschikking van de rechter in eerste aanleg opnieuw bevestigd, waarbij hij heeft geoordeeld dat hij sinds de wijziging van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, met ingang van 1 januari 2013 (op grond waarvan een cassatieberoep tegen een beslissing van een rechterlijke instantie in tweede aanleg over een exceptie van onbevoegdheid wegens het ontbreken van internationale bevoegdheid ontvankelijk is voor zover het voldoet aan de voorwaarden van § 237 van die wet), niet langer een „rechterlijke instantie waarvan de beslissingen niet vatbaar zijn voor hoger beroep” in de zin van artikel 267 VWEU is en dus niet verplicht is te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van het Unierecht. De eerste appelrechter oordeelde, anders dan in de hierboven bedoelde beschikking (die door de Ústavní soud werd vernietigd), dat de Tsjechische rechterlijke instanties internationaal bevoegd zijn op grond van artikel 5, punt 1, van de Brussel I-verordening, aangezien het geschil (en de vorderingen waarop het betrekking heeft) van contractuele aard zijn (namelijk voortvloeien uit de statuten van de vennootschap) en de plaats waar de verbintenis is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd Tsjechië is.
- 9 De meerderheidsaandeelhouder heeft tegen de beschikking van de Vrchní soud v Praze cassatieberoep ingesteld, dat ontvankelijk is krachtens § 237 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering in de versie die geldt sinds 1 januari 2013. Deze hogere voorziening strekt ertoe te beoordelen of de Tsjechische rechterlijke instanties (internationaal) bevoegd zijn wat betreft de in § 183k van zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (wet nr. 513/1991, wetboek van koophandel) neergelegde procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding.
- 10 In zijn cassatieberoep stelt de meerderheidsaandeelhouder dat het voorwerp van de onderhavige procedure geen betrekking heeft op vrijwillig aanvaarde verbintenissen van een partij ten aanzien van een andere partij, maar op verbintenissen die voortvloeien uit de wet. Volgens hem zijn enkel de Duitse

rechterlijke instanties internationaal bevoegd, op grond van artikel 2 en artikel 60, lid 1, van de Brussel I-verordening. Hij verzoekt de verwijzende rechter om de bestreden beschikking van de eerste appelrechter te wijzigen, zodat de procedure wordt beëindigd wegens onbevoegdheid (internationale bevoegdheid) van de Tsjechische rechterlijke instanties, of, in voorkomend geval, gelet op de onduidelijkheid die blijft bestaan over de toepassing van de Brussel I-verordening, de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing.

II.

Toepasselijke bepalingen van nationaal recht

- 11 **Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník** (wet nr. 513/1991, wetboek van koophandel), in de versie die gold tot en met 31 maart 2008 (hierna: „wetboek van koophandel”), bepaalde:

§ 183i

„1) De houder van effecten die een deelnemingsrecht in een vennootschap vertegenwoordigen a) waarvan de nominale waarde minstens 90 % van het aandelenkapitaal van die vennootschap vertegenwoordigt, of b) die effecten die een deelnemingsrecht vertegenwoordigen vervangen **[Or. 4]** die minstens 90 % van het aandelenkapitaal van die vennootschap vertegenwoordigen, of c) waaraan minstens 90 % van de stemrechten in de vennootschap is verbonden („meerderheidsaandeelhouder”), kan de raad van bestuur verzoeken een algemene vergadering bijeen te roepen waarop zal worden beslist over de overdracht van alle resterende effecten die een deelnemingsrecht in die vennootschap vertegenwoordigen, aan hem.

[...]

3) Het besluit van de algemene vergadering identificeert de meerderheidsaandeelhouder, bevat gegevens die bevestigen dat deze aandeelhouder de meerderheidsaandeelhouder is, en vermeldt het bedrag van de vergoeding die is vastgesteld overeenkomstig § 183j, lid 6, alsook de termijn waarbinnen de vergoeding moet worden betaald.”

§ 183k

„1) De eigenaars van effecten die een deelnemingsrecht vertegenwoordigen mogen vanaf het ogenblik dat zij de uitnodiging voor de algemene vergadering hebben ontvangen of vanaf het ogenblik dat zij er kennis van krijgen dat deze zal plaatsvinden, een rechterlijke instantie verzoeken om de billijkheid van de vergoeding te toetsen; dit recht vervalt indien het niet wordt uitgeoefend binnen een maand na de publicatie van het besluit van de algemene vergadering in het handelsregister overeenkomstig § 183l.

2) De eigenaar van effecten die een deelnemingsrecht vertegenwoordigen die het in lid 1 bedoelde recht niet uitoefent, kan de billijkheid van de vergoeding niet meer op een later ogenblik betwisten.

3) Een rechterlijke beslissing waarbij een recht op een andere vergoeding wordt toegekend, is bindend voor de meerderheidsaandeelhouder en de vennootschap wat betreft de grondslag van het verleende recht, en ten aanzien van de andere eigenaars van effecten die een deelnemingsrecht vertegenwoordigen. De verjaringstermijn die geldt voor alle rechthebbenden, ongeacht of zij partij bij de procedure waren, loopt vanaf de dag waarop de rechterlijke beslissing definitief wordt.

4) De vaststelling dat de vergoeding niet billijk is, leidt niet tot nietigheid van het besluit dat op de algemene vergadering is vastgesteld op grond van § 183i, lid 1.

5) De vaststelling dat de vergoeding niet billijk is, kan geen grondslag vormen voor een verzoek krachtens § 131 om het op de algemene vergadering vastgestelde besluit nietig te verklaren.”

12 **Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád** (wet nr. 99/1963, wetboek burgerlijke rechtsvordering)

§ 104

„1) Indien niet is voldaan aan de procedurele voorwaarden en dit niet kan worden verholpen, beëindigt de rechterlijke instantie de procedure. Indien de rechterlijke instanties niet bevoegd zijn om uitspraak te doen of indien een voorafgaande procedure noodzakelijk is, zal de rechterlijke instantie zodra de beschikking tot beëindiging van de procedure definitief is geworden, de zaak verwijzen naar de bevoegde instantie; in dat geval worden de rechtsgevolgen verbonden met de indiening van het verzoek (verzoekschrift waarbij de procedure wordt ingesteld) gehandhaafd.”

III.

Toepasselijke bepalingen van Unierecht

13 Brussel I-verordening

Artikel 2

„1. Onverminderd deze verordening worden zij die woonplaats hebben op het grondgebied van een lidstaat, ongeacht hun nationaliteit, opgeroepen voor de gerechten van die lidstaat.”

Artikel 22

[Or. 5]

„Ongeacht de woonplaats zijn bij uitsluiting bevoegd:

[...]

2. voor de geldigheid, de nietigheid of de ontbinding van vennootschappen of rechtspersonen met plaats van vestiging in een lidstaat, dan wel van de besluiten van hun organen: de gerechten van die lidstaat. Om deze plaats van vestiging vast te stellen, past het gerecht de regels van het voor hem geldende internationaal privaatrecht toe;”

Artikel 5

„Een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, kan in een andere lidstaat voor de volgende gerechten worden opgeroepen:

1. a) ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst: voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd;

[...]

3. ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad: voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen;”

Artikel 60

„1. Voor de toepassing van deze verordening hebben vennootschappen en rechtspersonen woonplaats op de plaats van

- a) hun statutaire zetel, of
- b) hun hoofdbestuur, of
- c) hun hoofdvestiging.”

IV.

Motivering van de prejudiciële verwijzing

- 14 De onderhavige zaak betreft een geschil tussen personen dat wordt beheerst door het privaatrecht en betrekking heeft op handelszaken, waarbij geen van de partijen publiekrechtelijke bevoegdheden uitoefent of publiekrechtelijke verplichtingen uitvoert; het betreft dus een burgerlijke en handelszaak in de zin van artikel 1, lid 1, van de Brussel I-verordening (zie onder meer arrest van het Hof van 23 oktober 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13 [EU:C:2014:2319,])

punten 24-31). Het heeft daarenboven geen betrekking op een van de in artikel 1, lid 2, van de Brussel I-verordening opgesomde gevallen.

15 De procedure in de onderhavige zaak werd ingeleid op 26 januari 2007, zodat verordening (EU) nr. 1215/2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken niet kan worden toegepast om de internationale rechterlijke bevoegdheid te bepalen (zie artikel 66, lid 1, van die verordening).

16 In casu is er geen ander internationaal verdrag of andere Uniewetgeving van toepassing die voorrang zou hebben op de Brussel I-verordening (zie de artikelen 67 en 71 van de Brussel I-verordening).

[Or. 6]

17 De onderhavige zaak valt dus binnen de (temporele en materiële) werkingssfeer van de Brussel I-verordening.

18 Volgens de (algemene) basisregel om de internationale rechterlijke bevoegdheid te bepalen, wordt de bevoegdheid gegrond op de woonplaats van de verweerder (artikel 2); de andere regels vormen de (exhaustieve) uitzonderingen, die gerechtvaardigd zijn op grond van het voorwerp van het geschil of de autonomie van de partijen, waarin de verweerder mag of moet (naargelang de omstandigheden) worden opgeroepen voor een rechterlijke instantie van een andere lidstaat (overweging 11 van de Brussel I-verordening en, onder meer, arresten van het Hof van 1 maart 2005, *Owusu*, C-281/02, [EU:C:2005:120,] punten 37-40, en 12 mei 2011, *BVG*, C-144/10, [EU:C:2011:300,] punt 30).

19 Een van de uitzonderingen waarbij internationale bevoegdheid wordt toegekend aan de rechterlijke instanties van een andere lidstaat dan de lidstaat van woonplaats van de verweerder, is artikel 22 van de Brussel I-verordening, betreffende „exclusieve bevoegdheid”. De daarin neergelegde regels strekken ertoe „aan de gerechten van een lidstaat een exclusieve bevoegdheid toe te kennen in bijzondere omstandigheden waarin, gelet op de aan de orde zijnde materie, deze gerechten het best geplaatst zijn om kennis te nemen van de desbetreffende geschillen wegens het bestaan van een bijzonder nauwe band tussen die geschillen en die lidstaat” (arrest van het Hof van 12 mei 2011, *BVG*, C-144/10, [EU:C:2011:300,] punt 36).

20 Uit de rechtspraak van het Hof volgt ook dat artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening tot doel heeft „te vermijden dat tegenstrijdige beslissingen worden gewezen met betrekking tot het bestaan van de vennootschappen en de rechtsgeldigheid van de besluiten van hun organen”, en dat „de gerechten van de lidstaat waar de vennootschap haar zetel heeft, [...] het best geplaatst [lijken] om van dergelijke geschillen kennis te nemen, [...]. De toekenning van een dergelijke exclusieve bevoegdheid aan die gerechten geschiedt dus in het belang van een goede rechtsbedeling” (arrest van het Hof van 2 oktober 2008, *Hassett en Doherty*,

- C-372/07, [EU:C:2008:534,] punten 20 en 21). De rechterlijke instanties van het rechtsgebied waar de vennootschap is gevestigd zijn met andere woorden „het best geplaatst om kennis te nemen van geschillen die uitsluitend of zelfs hoofdzakelijk betrekking hebben op” vragen over de geldigheid van een besluit van de organen van een vennootschap (arrest van het Hof van 12 mei 2011, BVG, C-144/10, [EU:C:2011:300,] punt 37, of – met betrekking tot de uitlegging van artikel 16 van het Verdrag van Brussel betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Executieverdrag) – arrest van het Hof van 14 december 1977, Sanders, 73/77, [EU:C:1977:208,] punt 11).
- 21 Artikel 22, punt 2, „moet [aldus] worden uitgelegd dat de werkingssfeer ervan beperkt is tot de geschillen waarbij een partij de geldigheid van een besluit van een orgaan van een vennootschap betwist op grond van het toepasselijke vennootschapsrecht of de statutaire bepalingen betreffende de werking van haar organen” (arresten van het Hof [van 2 oktober 2008], Hassett en Doherty, C-372/07, [EU:C:2008:534,] C-372/07, punt 26, en [23 oktober 2014], flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, [EU:C:2014:2319,] punt 40). Een zaak valt slechts binnen de werkingssfeer van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening indien de vraag inzake de geldigheid van het besluit van het orgaan van de vennootschap het rechtstreekse voorwerp van de procedure is; het volstaat niet dat op deze vraag als een voorafgaande of ondergeschikte vraag moet worden beslist (arrest van het Hof [van 12 mei 2011], BVG, C-144/10, [EU:C:2011:300,] punten 33-37, en [2 oktober 2008], Hassett en Doherty, C-372/07, [EU:C:2008:534,] punt 22).
- 22 Voorts staat vast dat de uitdrukking „de geldigheid [...] van de besluiten van [de] organen [van vennootschappen]” autonoom moet worden uitgelegd (dit wil zeggen onafhankelijk van de betekenis die daaraan wordt gegeven in de nationale rechtsordes van de lidstaten), in het licht van de doelstellingen **[Or. 7]** en het opzet van de verordening (zoals het Hof reeds meermaals heeft geoordeeld, vergelijk bijvoorbeeld arresten van 17 september 2002, Tacconi, C-334/00, [EU:C:2002:499,] punt 19; 13 juli 2006, Reisch Montage, C-103/05, [EU:C:2006:471,] punt 29, en 2 oktober 2008, Hassett en Doherty, C-372/07, [EU:C:2008:534,] punt 17).
- 23 Gelet op bovenstaande overwegingen is de verwijzende rechter van oordeel dat een procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding krachtens § 183k van het wetboek van koophandel, een procedure is met als voorwerp de geldigheid van een besluit van een algemene vergadering van een naamloze vennootschap in de zin van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening, ondanks dat naar Tsjechisch recht „[d]e vaststelling dat de vergoeding niet billijk is, [...] niet [leidt] tot nietigheid van het besluit dat op de algemene vergadering is vastgesteld op grond van § 183i, lid 1, [van het wetboek van koophandel]” (§ 183k, lid 4, van het wetboek van koophandel) en „[d]e vaststelling dat de vergoeding niet billijk is, [...] geen grondslag [kan] vormen voor een verzoek krachtens § 131 om het op de

algemene vergadering vastgestelde besluit nietig te verklaren” (§ 183k, lid 5, van het wetboek van koophandel). Hij komt tot dit oordeel op de volgende gronden:

1. Het bedrag van de billijke vergoeding die de meerderheidsaandeelhouder aan de vorige eigenaars van de aandelen moet betalen als tegenwaarde voor de aandelen die aan hem zijn overgedragen op basis van een besluit van een algemene vergadering van een naamloze vennootschap over de gedwongen overdracht van de resterende aandelen aan die meerderheidsaandeelhouder (uitkoop of „squeeze out”), wordt bepaald bij het besluit dat de aandeelhouders van die naamloze vennootschap vaststellen in die algemene vergadering (§ 183i, lid 3, van het wetboek van koophandel).
2. De meerderheidsaandeelhouder is wettelijk verplicht om een billijke, dit wil zeggen een redelijke, vergoeding te betalen die overeenkomt met de waarde van de aandelen die aan hem werden overgedragen op basis van de uitkoop van de minderheidsaandeelhouders. Die vergoeding moet met andere woorden een rechtvaardige compensatie vormen voor de investering die de minderheidsaandeelhouders net hebben verloren, zodat zij de waarde van hun „investeringsgoed” behouden. Het op de algemene vergadering van de naamloze vennootschap vastgestelde besluit betreffende de uitkoop moet aan die wettelijke vereisten voldoen in het onderdeel waarin het bedrag van de vergoeding wordt bepaald.
3. Doorgaans is een conflict tussen een op de algemene vergadering van een naamloze vennootschap vastgesteld besluit en een wettelijk vereiste (normaal) een grond voor een rechterlijke instantie (op verzoek van een persoon die materiële procesbevoegdheid heeft) om een dergelijk op een algemene vergadering vastgesteld besluit nietig te verklaren in een procedure op grond van de §§ 131 en 183 van het wetboek van koophandel.
4. De wetgever voorzag in een aparte procedure voor de toetsing van de billijkheid van de vergoeding, waarbij werd bepaald dat de vaststelling dat de vergoeding niet billijk is, geen grond is om het besluit van de algemene vergadering over de uitkoop nietig te verklaren, enkel met het doel te voorkomen dat de volledige uitkoopprocedure zou worden geblokkeerd omdat het bij het betrokken besluit bepaalde bedrag van de vergoeding niet beantwoordt aan de wettelijke vereisten. Dat zou een weerslag hebben op de rechtszekerheid en de rechten van de betrokkenen [vergelijk ook de motivering van het arrest van de Ústavní soud České republiky van 27 maart 2008 (omissis)]. De situatie waarin het bij het betrokken besluit bepaalde bedrag van de vergoeding in strijd is met de wettelijke vereisten inzake de billijkheid (redelijkheid) van die vergoeding, kan op minder ingrijpende wijze worden verholpen (toetsing van het bedrag van de vergoeding in een afzonderlijke procedure waarin de uitgekochte aandeelhouders in voorkomend geval een bijkomende vergoeding wordt toegekend). Op die wijze wordt het doel verwezenlijkt om de waarde van het investeringsgoed

- [Or. 8]** van de minderheidsaandeelhouders te bewaren terwijl het betrokken besluit geldig blijft.
5. In de procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding gaat de rechterlijke instantie na of het betrokken besluit (wat betreft het onderdeel waarin het bedrag van de vergoeding wordt bepaald) in overeenstemming is met de wet. Zij onderzoekt dus de geldigheid van dat besluit in ruimere zin. Indien zij vaststelt dat het besluit, wat betreft het onderdeel waarin het bedrag van de vergoeding wordt bepaald, in strijd is met de wet, bepaalt zij het juiste bedrag van de vergoeding (of het bedrag van de bijkomende vergoeding) in plaats van het volledige besluit nietig te verklaren.
 6. Een beslissing van de rechterlijke instantie waarbij een recht op een andere vergoeding wordt toegekend, is bindend voor de meerderheidsaandeelhouder en de vennootschap wat betreft de grondslag van het toegekende recht (dus wat betreft het bedrag van de bijkomende vergoeding per aandeel), en ten aanzien van de andere aandeelhouders (§ 183k, lid 3, van het wetboek van koophandel). Grosso modo kan worden gesteld dat bij de rechterlijke beslissing het bedrag dat bij het betrokken besluit als vergoeding was vastgesteld, wordt vervangen door een juist bedrag, dat beantwoordt aan het wettelijk vereiste inzake billijkheid.
 7. De mogelijkheid om de billijkheid van de vergoeding te toetsen is – samen met de procedure voor nietigverklaring van het betrokken besluit krachtens de §§ 131 en 183 van het wetboek van koophandel (op andere gronden dan de onbillijkheid van de vergoeding) – een essentieel mechanisme van rechterlijke bescherming voor de minderheidsaandeelhouders. Indien het niet zou bestaan, zou de wettelijke uitkoopregeling niet verenigbaar zijn met de grondwet [zie ook het bovengenoemde arrest van de Ústavní soud České republiky (omissis)].
 8. Hoewel de rechterlijke instantie bij haar beslissing het betrokken besluit niet nietig verklaart, om de hierboven uiteengezette redenen, is het voorwerp van de procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding de geldigheid van het onderdeel van dat besluit waarin het bedrag van de vergoeding wordt bepaald (beoordeling of het besluit beantwoordt aan de wettelijke vereisten inzake billijkheid) in de zin van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening.
 9. Die uitlegging is in overeenstemming met de (bovengenoemde) doelstelling van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening en beantwoordt ook aan het vereiste dat de regels voor de bepaling van de (internationale) bevoegdheid van de rechterlijke instanties van de lidstaten in hoge mate voorspelbaar moeten zijn (overweging 11 van de Brussel I-verordening). Indien de meerderheidsaandeelhouder van een in een bepaalde lidstaat gevestigde naamloze vennootschap beslist om de

- minderheidsaandeelhouders die eigenaar zijn van aandelen van die naamloze vennootschap uit te kopen door middel van een besluit van de algemene vergadering, mag hij redelijkerwijze veronderstellen dat de rechterlijke instanties van de lidstaat waar die naamloze vennootschap is gevestigd, zal beoordelen of is voldaan aan de in het interne recht van die staat neergelegde voorwaarden voor een dergelijk besluit (arrest van het Hof van 17 september 2002, Tacconi, C-334/00, [EU:C:2002:449,] punt 20).
10. Tot slot zou, indien de nationale wetgever vragen over de rechtmatigheid van het onderdeel van het betrokken besluit waarin het bedrag van de vergoeding wordt bepaald, zou overlaten aan de algemene regeling, die rechtmatigheid worden getoetst in een procedure betreffende nietigverklaring van dat besluit, waarvoor de rechterlijke instanties van de staat waar de betrokken naamloze vennootschap is gevestigd, zonder twijfel exclusief internationaal bevoegd zouden zijn op grond van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening. Een andere benadering in het nationale recht voor de behandeling van een dergelijke kwestie (beoordeling of het bedrag van de vergoeding dat in het betrokken besluit is bepaald, beantwoordt aan de wettelijke vereisten) **[Or. 9]** zou niet mogen leiden tot een andere uitlegging van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening. Anders zou de uitlegging van de Brussel I-verordening (wat betreft de vraag of de procedure voor toetsing van dat onderdeel van het betrokken besluit aan de wet, een procedure is die onder artikel 22, punt 2, valt) afhangen van de inhoud van het nationale recht, wat zou indruisen tegen de doelstellingen van die verordening (vergelijk arrest van het Hof [van 17 september 2002], Tacconi, C-334/00, [EU:C:2002:499,] punten 19 en 20).
- 24 De hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken in Oostenrijk kwam tot hetzelfde oordeel in zijn arrest van 18 februari 2010, nr. 6Ob221/09g. De verwijzende rechter is het weliswaar eens met de overwegingen in dat arrest, maar is, anders dan die rechter, van oordeel dat niet is voldaan aan de door het Hof geformuleerde voorwaarden op grond waarvan hij als rechterlijke instantie waarvan de beslissingen naar nationaal recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep (artikel 267, derde alinea, VWEU), toch geen vraag over de uitlegging van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening hoeft te stellen (zie hieronder).
- 25 Indien het Hof zou oordelen dat de in § 183k van het wetboek van koophandel neergelegde procedure voor toetsing van de billijkheid van de vergoeding geen procedure is die binnen de werkingssfeer van artikel 22, punt 2, van de Brussel I-verordening valt, moet worden nagegaan of de Tsjechische rechterlijke instanties bevoegd zijn op grond van artikel 5, punt 1, van die verordening of zelfs artikel 5, punt 3, daarvan.
- 26 In dat geval is de verwijzende rechter van oordeel dat de meerderheidsaandeelhouder, die bewust, door middel van zijn stemrechten (dus vrijwillig), de vaststelling van het betrokken besluit heeft doorgedrukt, op dat

ogenblik ten aanzien van de minderheidsaandeelhouders ook vrijwillig de verbintenis op zich heeft genomen om hen te vergoeden met een bedrag dat overeenkomt met de waarde van de betrokken aandelen, aangezien de betaling van een billijke vergoeding een *conditio sine quae non* voor de uitkoop is. De procedure waarin de billijkheid van de vergoeding wordt getoetst, is dus een procedure inzake verbintenissen uit overeenkomst in de zin van artikel 5, punt 1, onder a), van de Brussel I-verordening (vergelijk bijvoorbeeld arresten van het Hof van 17 juni 1992, Handte, C-26/91, [EU:C:1992:268,] punt 10; [17 september 2002], Tacconi, C-334/00, [EU:C:2002:499,] punt 22, en 20 januari 2005, Engler, C-27/02, [EU:C:2005:33,] punten 45 en 51).

- 27 Volgens de verwijzende rechter stelt de meerderheidsaandeelhouder in de aanhangige hogere voorziening ten onrechte dat hij niet vrijwillig met deze verbintenis heeft ingestemd omdat zij is ontstaan krachtens de wet, los van zijn wil. Het was de meerderheidsaandeelhouder die vrij heeft beslist de uitkoopprocedure „op gang te brengen”, waarvan de verbintenis om een billijke vergoeding te betalen aan de uitgekochte eigenaars integrerend onderdeel vormt. Een onderdeel van die beslissing was de bijkomende aanvaarding van een verbintenis om een billijke vergoeding te betalen (of had dat moeten zijn).
- 28 Aangezien de uitlegging van artikel 22, punt 2, dan wel artikel 5, punt 1, onder a), of artikel 5, punt 3, van de Brussel I-verordening in het onderhavige geding van wezenlijk belang is voor de beslissing over de internationale bevoegdheid van de Tsjechische rechterlijke instanties, de verwijzende rechter een rechterlijke instantie is waarvan de beslissingen naar nationaal recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep in de zin van artikel 267, derde alinea, VWEU, en geen toepassing kan worden gemaakt van een van de uitzonderingen op de verplichting om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de Brussel I-verordening (gelet op voorgaande overwegingen kunnen artikel 22, punt 2, artikel 5, punt 1, en artikel 5, punt 3, van die verordening niet worden beschouwd als *acte clair* of *acte éclairé* – zie arrest van het Hof [van 6 oktober 1982], CILFIT, 283/81, [EU:C:1982:335]), moet de verwijzende rechter het Hof krachtens artikel 267 VWEU verzoeken om een prejudiciële beslissing.

[Or. 10] (omissis) [nationale procedure, datum, stempel, ondertekening]